

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна, заочна	Навчальний рік/семестр	2020-2021
-----------------------------	----------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи інклюзивного навчання
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: вибіркова Кількість кредитів: 3 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 10 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 60 Вид контролю: залік
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Греба Ілдіко Золтанівна ст. викладач кафедри педагогіки та психології Zildiko7@kmf.uz.ua greba.ildiko@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	немає
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета – засвоєння студентами теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційних засад початкової інклюзивної освіти. Основні завдання вивчення дисципліни: -ознайомлення студентів з особливостями інклюзивної освіти як особливої ланки освіти; -опанування провідними завданнями і способами інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у навчально-виховний процес загальноосвітньої школи; -конкретизація форм і методів співпраці педагога з батьками дітей з особливими освітніми потребами; -ознайомлення майбутніх педагогів масової системи освіти з підходами держави і суспільства до організації освіти дітей з особливими освітніми потребами, особливостями і закономірностями розвитку різних категорій дітей з психофізичними вадами (порушенням слуху, зору, інтелектуального розвитку, мовлення, емоційно-вольової сфери, соціальної поведінки, опорно-рухового апарату).

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:

- основні положення інклюзивної освіти;
- особливості навчання, виховання і розвитку дітей з різними видами порушень;
- особливості спілкування з різними категоріями дітей з порушенням психофізичного розвитку;
- особливості взаємодії педагога, асистента педагога зі спеціалістами інших служб в системі інклюзивного навчання;
- принципи командної роботи;
- професійно важливі властивості особистості педагога;
- основи диференційованого навчання.

вміти:

- ефективно взаємодіяти з іншими педагогами, спеціалістами, батьками учнів з особливими освітніми потребами;
- створювати індивідуальні навчальні програми для дітей з особливостями психофізичного розвитку на основі діагностики їхніх потреб;
- здійснювати необхідні адаптації, модифікації й методики викладання;
- реалізовувати підходи диференційованого навчання у класі;
- використовувати ефективні стратегії спілкування у взаємодії з учасниками навчально-виховного процесу;
- використовувати теоретичні знання і практичні уміння, отримані під час вивчення різних навчальних дисциплін психолого-педагогічного спрямування, при організації супроводу всіх учасників навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання.

У результаті опанування матеріалом дисципліни мають бути сформовані загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді.

ЗК14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Фахові компетентності:

ФК-2. Здатність застосовувати вітчизняний і зарубіжний досвід у справі шкільництва; аналізувати, порівнювати та узагальнювати педагогічну діяльність педагога; здатність професійної самоосвіти, особистісного зростання, удосконалення подальшого педагогічного розвитку.

ФК-6. Здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

ФК-7. Здатність проектувати та застосовувати сучасні педагогічні та психологічні технології забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності дітей молодшого шкільного віку, аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.

ФК 13. Здатність генерувати нові ідеї та креативність у професійній сфері; супроводжувати впровадження в освітню програму нових методів навчання в початковій освіті угорськомовних меншин;

взаємодія з соціальними інститутами, зокрема з іноземними, щодо створення системи забезпечення якості освіти; здатність до вивчення потенційних можливостей і специфічних культурних потреб учнів, реалізації індивідуальних програм супроводу.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і зміст контролю за його перебігом.

ПРН-7. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в навчальному закладі загальної середньої освіти з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу в умовах двомовного середовища.

ПРН-23. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень .

Змістові модулі дисципліни:

ЗМ1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.

Тема 1.1. Предмет і завдання курсу «Основи інклюзивної освіти»

Тема 1.2. Методологічні і теоретичні основи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами

Тема 1.3. Організація і структура спеціальної освіти в Україні

Тема 1.4. Історичний шлях розвитку організаційних форм інклюзивної освіти.

Тема 1.5. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти

ЗМ2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.

Тема 2.1. Діти з ООП в масових закладах освіти, закордонна практика

Тема 2.2. Включення дітей з особливими освітніми потребами в початкові школи загального типу

Тема 2.3. Механізми забезпечення процесу навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітньому просторі.

ЗМ3. ОРГАНІЗАЦІЯ «ОСВІТИ ДЛЯ ВСІХ» В УКРАЇНІ.

Тема 3.1. Реформа системи освіти в Україні Тема 3.2. НУШ та інклюзія

Тема 3.3. Нові освітні компетенції

Тема 3.4. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в інклюзивному процесі

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p>Підсумком вивчення навчальної дисципліни є залік.</p> <p>Робота на лекційних заняттях – 0-20 балів.</p> <p>Робота на практичних заняттях – 0-50 балів.</p> <p>Самостійна робота – 0-30 балів.</p>			
	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	82-89	B	добре	
	75-81	C		
	64-74	D	задовільно	
60-63	E			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Методичне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опорні конспекти лекцій; • навчальні посібники; • робоча навчальна програма; • збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; • засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю); • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій. <p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено.</p> <p>Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Додатково з політикою курсу можна ознайомитися за посиланнями: Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>			

**Базова література
навчальної
дисципліни та інші
інформаційні
ресурси**

- Колупаєва А.А. (2012): *Основи інклюзивної освіти : навч.-метод. посібник*. Київ : «А.С.К.».
- Колупаєва А.А., Савчук Л.О. (2011): *Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання*. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ».
- Коваль Л. В. (2018): *Організація інклюзивного середовища у закладі освіти*. In: Лапін – Сурмай – Щуцька (упорядн.): *Інклюзивне навчання в Новій українській школі*. Інтерсервіс, Київ, 46-49.
- Порошенко М. А. (2019): *Інклюзивна освіта: навчальний посібник*. ТОВ «Агентство «Україна». Київ.
- Порошенко М.А., Колупаєва А.А. (2018): *Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник*. Всеукраїнська благодійна організація «Благодійний фонд Порошенка». Київ.
- Шутко Н., Варга М. (2018): *Інклюзія для дітей з порушеннями слуху: за чи проти?* In: Лапін – Сурмай – Щуцька(упорядн.): *Інклюзивне навчання в Новій українській школі*. Інтерсервіс, Київ, 98-101.
- Гриневич Л. (2019): *Інклюзія для всіх: освітня політика та практика*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/prezentacii/mon2019-01-25inkluzivne.pdf>
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 609 (від 08.06.2018): *Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти*.
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 912 (від 01.10.2010): *Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання*.
- Постанова Кабінету Міністрів України № 545 (від 12 липня 2017): *Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр*.
- Закон України № 2053-VIII (від 23 травня 2017): *Про внесення змін до Закону України "Про освіту" щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг*.
- Greba Ildikó, Knobloch Beáta (2021) *Inkluzív oktatás alapjai. Főiskolai jegyzet*
- Kopp, E., Ollé J., Zágon, B-né. (2008). *Tanórai differenciálás. Oktatási programcsomag a pedagógusképzés számára*. Budapest: Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság.
- Mohai Katalin és Perlusz Andrea (2017) *Útmutató az integrált és inkluzív oktatáshoz a többségi pedagógus számára*
- Vargáné Mezô Lilla (2006) *Inkluzív nevelés – Az integrált oktatás jogi háttere. Kézikönyv a pedagógusképzô intézmények számára*
- Vojnitsné Kereszty, Zs., Kókayné Lányi M. (2008). *Könyv a differenciálásról. Máshonnan – máshogyan – együtt. Kézikönyv az 1–6. évfolyamon tanítók számára*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest